

**PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA
Z POMOCĄ SPOŁECZNĄ**

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Współczesne tendencje w pedagogice opiekuńczej		Zaliczenie z oceną		1		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	II	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• zajęcia wprowadzające	1	0,5				
• wykłady	13	9				
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe (pytania otwarte i zamknięte)	1	0,5				
• porządkowanie materiałów, konsultacje, analiza literatury			8	10		
• przygotowanie do kolokwium			7	10		
Łącznie:	15	10	15	20	30	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:						
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> Współczesne kierunki, teorie i nurty w pedagogice Psychologia wychowawcza i uczenia się 			<ul style="list-style-type: none"> Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki opiekuńczej (terminologia, związki opieki z wychowaniem, historycznych uwarunkowań opieki, kategorie potrzeb ludzkich) i psychologii wychowawczej 			
Cele zajęć:						
• Dostarczenie studentom wiedzy o współczesnych tendencjach w pedagogice opiekuńczej						
• Dostarczenie wiedzy na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki opiekuńczej						
• Kształtowanie umiejętności w zakresie dyskusji o problemach społecznych w zakresie opieki i działalności						

opiekuńczej			
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności prowadzenia badań w zakresie potrzeb i działalności opiekuńczej 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	0,5
2.	Poszukiwanie tożsamości pedagogiki opiekuńczej, jej geneza i rozwój	1	1
3.	Metodologia badań pedagogiki opiekuńczej. Problemy pomiaru efektywności opieki	1	1
4.	Wieloznaczność pojęcia opieka. Opieka w wymiarze biologicznym i kulturowym.	1	1
5.	Pedagogika opiekuńcza a praca socjalna. Różnice w działalności opiekuńczej, pomocowej i wsparciu (rodzaje wsparcia) – cele, metody.	1	1
6.	Funkcje opiekuńcze i wychowawcze szkoły – zadania, ich uwarunkowania i ograniczenia. Próba rozdzielenia atrybutów (czy szkoła powinna wychowywać i realizować zadania opiekuńcze wobec uczniów?)	2	1
7.	Opieka a zadania rozwojowe (wg Havighursta)	1,5	1
8.	Stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja w działalności opiekuńczej.	1,5	1
9.	Kompensacja potrzeb dziecka socjalizowanego poza rodziną a wyrównywanie sytuacji i szans dzieci jako podstawa regulacji w tym zakresie. Możliwości, ograniczenia, warunki działań regulacyjnych, szanse i zagrożenia ingerencji państwa.	2	1
10.	Opieka nad macierzyństwem. Opieka nad dzieckiem w okresie prenatalnym.	1	0,5
11.	Dziecko przewlekle chore w rodzinie.	1	0,5
12.	Zajęcia podsumowujące, kolokwium.	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student zna i rozumie terminologię używaną w pedagogice opiekuńczej na poziomie rozszerzonym	
	W_02	Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki opiekuńczej i jej kulturowych uwarunkowaniach	
	W_03	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki opiekuńczej	
Umiejętności	U_01	Student ma pogłębione umiejętności racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych dotyczących relacji między dzieckiem – rodziną - państwem	
	U_02	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki opiekuńczej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy potrzeb dziecka w kontekście zadań rozwojowych	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
--	--

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	Kolokwium pisemne	W_01, W_02, W_03 U_01, U_02	100%	1
SUMA:				100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	<p><i>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>
---	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W01
W_02	K2_W03
W_03	K2_W04; K2_W05
U_01	K2_U07
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Pedagogika opiekuńcza. Przeszłość- teraźniejszość- przyszłość, pod red. E. Jundziłł i R. Pawłowskiej, Gdańsk 2008.
- Rostowska T., Co zagraża podstawowym funkcjom rodziny w Polsce?, „Problemy Rodziny”, 5, 2000, s. 21 – 24.
- Brągiel J., Badora S. (red.), Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej, Opole 2005.
- Teoretyczne i praktyczne aspekty współczesnej pedagogiki opiekuńczej, (red.) Biedroń M., Prokosz M., Toruń 2001.

B. Literatura uzupełniająca:

- Badora S., Marzec D.(red.) , System opieki kompensacyjnej w Zjednoczonej Europie, Kraków 2002.
- Gumowska I., Wsparcie społeczne i radzenie sobie ze stresem pracujących i studiujących matek, w: Trudności w rodzicielstwie, (red.) I. Gumowska, A. Koprowicz, Słupsk 2015.
- Gumowska I., Godzenie zadań zawodowych, rodzinnych i związanych z kształceniem się kobiet, w: Trudności

w rodzicielstwie, (red.) I. Gumowska, A. Koprończ, Słupsk 2015.

- Gumowska I. (2013), Stereotypy osób starszych - ich treść, geneza i konsekwencje [w:] Senior w obliczu izolacji penitencjarnej. Konteksty teoretyczne, (red.) A. Jaworska, Oficyna Wydawnicza Edward Mitek, Bydgoszcz 2013, s. 22-35.
- T. Rostowska, J. Rostowski (red.), Wokół wychowania. Rola rodziny i szkoły w procesie socjalizacji dziecka, Łódź 2006, s. 75-82; s. 110- 118.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Współczesne kierunki pomocy społecznej		Zo+E		3		
Kierunek studiów	pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	II	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5				
• wykłady	14	9				
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	0,5	0,5				
• studiowanie literatury			5	10		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie do egzaminu			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	12	45	48	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• ćwiczenia audytoryjne	13	10	-	-		
• zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	1	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	23		
• przygotowanie do ćwiczeń	-	-	15	15		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	30	22	60	68	90	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja			analiza teksów źródłowych z dyskusją, indywidualne projekty studenckie, praca w grupach,			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, sporządzanie notatek, percepcja treści wykładów			percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych,			

	przygotowanie do kolokwium, przygotowanie opracowania wybranego tematu z zakresu problematyki zajęć z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej		
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Zajęcia wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
Wybrane problemy współczesnej socjologii		Wiedza na temat społecznych aspektów zdrowia, choroby i niepełnosprawności.	
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z różnorodnymi podstawami teoretycznymi i rozwiązaniami praktycznymi w zakresie działalności pomocowej we współczesnej Polsce • zwiększenie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania współczesnych systemów społecznego wsparcia w różnych środowiskach życia • zapoznanie z podstawami prawnymi i organizacyjnymi funkcjonowania współczesnego systemu pomocy społecznej oraz jej podstawowymi celami, zadaniami, i funkcjami • kształtowanie gotowości do podejmowania działań pomocowych wobec różnych kategorii osób i grup społecznych oraz chęci wspierania ich interesów zgodnie z ich osobistymi potrzebami i interesem społecznym • przygotowanie do współdziałania podczas świadczenia pomocy z indywidualnymi i zbiorowymi siłami społecznymi, sponsorami w środowisku oraz do kierowania się odpowiednimi zasadami etycznymi w działaniach pomocowych 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	0,5
2.	Współczesny system opieki, polityki pomocy, aktywizacja i integracja społeczna	1	1
3.	Współczesny system opieki długoterminowej - między służbą zdrowia a pomocą społeczną	2	1
4.	Dylematy wykorzystywania podstawowych nauk społecznych do tworzenia teorii pomocy społecznej: <ul style="list-style-type: none"> • dylemat korzystania z monokazualnych teorii eksplanacyjnych • dylemat teorii pomocy społecznej i pracy socjalnej wobec zmiany paradygmatu nauk społecznych – od pozytywizmu do postmodernizmu. Poszukiwania rozwiązań: konstruktywizm, teoria systemów, eklektyzm. Inne	2	2
5.	Procedura rozwiązywania problemów jako prakseologiczna teoria pomocy społecznej. Techniki pomocy społecznej oparte na procedurze rozwiązywania problemów	1	1
6.	Standaryzacja we współczesnej pomocy społecznej. Myślenie projektowe, systemowe.	1	1
7.	Planowanie i programowanie lokalnej polityki społecznej – współczesne narzędzia.	2	1
8.	Współczesne teorie i modele interwencji w pomocy społecznej	2	1
9.	Nowe podejścia aktywizujące w pomocy społecznej. Podejścia aktywizujące w pomocy społecznej – budzenie sił ludzkich, empowerment, organizacja i działalność stowarzyszeń pomocowych.	2	1
10.	Zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1
2.	Organizacja pomocy społecznej a nowe koncepcje zarządzania	2	2
2.	Wsparcie obszarów wiejskich jako przejaw rozwoju pomocy społecznej	3	2
3.	Instytucje i organizacje pomocowe we współczesnej Polsce	3	2

4.	Nowe wyzwania i kierunki w rozwiązywaniu współczesnych problemów społecznych w opiece rodzinnej i instytucjonalnej	5	4
5.	Zajęcia podsumowujące- kolokwium zaliczeniowe	1	1
Razem zajęć praktycznych:		15	12
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	22
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach pomocy i instytucjach jej udzielających oraz zadaniach osoby świadczącej pomoc i jej roli w systemie wsparcia	
	W_02	ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności opiekuńczo-wychowawczej i pomocowej	
	W_03	ma elementarną wiedzę o różnorodnych modelach pomocy społecznej ze względu różne modele polityki społecznej	
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów i wyzwań w zakresie świadczenia pomocy społecznej	
	U_02	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych ze świadczeniem pomocy społecznej	
	U_03	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pomocowych a także potrafi generować rozwiązania konkretnych zadań w zakresie pomocy społecznej, prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań związanych z tą pomocą	
	U_04	potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności z zakresu pomocy społecznej, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pomocowych	
kompetencje społeczne	K_01	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej w działaniach z zakresu pomocy społecznej	
	K_02	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 	

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	Test 1 - samodzielne rozwiązanie problemu w oparciu o dotychczasową wiedzę (w połowie semestru) .	W_03, U_01, U_02, U_03,	20%	1
	2.	Test2 – test wielokrotnego wyboru w ramach kolokwium końcowego	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	80%	
SUMA:				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	A	Aktywny udział w zajęciach	W_03, U_01, U_02, U_03, U_04, K_01, K_02	25%	2
	Oc	Ocena przygotowania do ćwiczeń	W_01, W_02, W_03, U_02, K_02	25%	
	PI	Przygotowanie indywidualnego wystąpienia z obszaru problematyki zajęć z wykorzystaniem multimediiów	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, U_04	50%	
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$				
sposób zaliczenia EGZAMINU					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
i weryfikacji efektów uczenia się:	E	Egzamin ustny	W_01, W_02, W_03,	100%	
	SUMA:				100%
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ					
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	$OCENA \text{ za przedmiot} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}} \times 40\% + \text{Ocena za EGZAMIN} \times 60\%$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				

uczenia się	
W_01	K1_W07
W_02	K1_W15
W_03	K1_W16
U_01	K1_U02
U_02	K1_U08
U_03	K1_U09
U_04	K1_U11
K_01	K1_K04
K_02	K1_K07

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- E. Giermanowska, M. Raclaw, M. Rymśa (red.), Kwestia społeczna u progu XXI wieku, WUW, Warszawa 2015.
- Grewiński M., Krzyszkowski J., Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 2011.
- Beckett C., Podstawy teorii dla praktyków pracy socjalnej, Wydawnictwo APS, Warszawa 2010
- B. Jagusiak, Bezpieczeństwo socjalne współczesnego państwa, Difin, Warszawa 2015.
- Skowrońska A., Badania w pomocy społecznej. Zastosowanie, metody i narzędzia, Warszawa 2013.
- Akty prawne obowiązujące w pomocy społecznej:
- Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507)

B. Literatura uzupełniająca:

- Marzec-Holka K. (red.), Pomoc społeczna. Praca socjalna. Teoria i praktyka, T. 1 i 2, Bydgoszcz 2003.
- Dokumentacji Senatu RP, Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu RP, EUROSTAT, Parlament Europejski, itp.).
- Frysztacki K., Radwan-Pragłowski J., Miłosierdzie i praktyka. Społeczne dzieje pomocy człowiekowi, Katowice 2009.
- Uścińska G. (red.), Zabezpieczenie społeczne w Polsce. Problemy do rozwiązania w najbliższej przyszłości, Warszawa 2006.
- Badura-Madej W., Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej, Interart, Warszawa 1996.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Profilaktyka zachowań ryzykownych		Zo		3		
Kierunek studiów						
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	II	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• zajęcia wprowadzające do przedmiotu kształcenia	0,5	0,5				
• wykłady	12,5	8				
• kolokwium	2	1,5				
• studiowanie literatury, porządkowanie notatek			10	15		
• przygotowanie do zaliczenia wykładów			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	12	45	48	60	2
• zajęcia wprowadzające do ćwiczeń	0,5	0,5				
• ćwiczenia audytoryjne	14	11				
• zaliczenie ćwiczeń	0,5	0,5				
• studiowanie literatury			22	25		
• przygotowanie materiałów na zajęcia			15	15		
• przygotowanie analizy artykułu z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych - zaliczenie			8	8		
Łącznie:	30	22	60	68	90	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, test wiedzy			analiza kształtowania się współczesnych sytuacji wywołujących ryzykowne zachowania, oddziaływania na różnych poziomach profilaktyki, konsultacje indywidualne i zespołowe			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, sporządzanie i gromadzenie notatek, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu			studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń			

Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Zajęcia wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Diagnostyka pedagogiczna, Profilaktyka środowisk wychowawczych, Psychologia rozwojowa 		<ul style="list-style-type: none"> znajomość podstaw diagnostyki środowiska oraz profilaktyki, metod, technik i środków wykorzystywanych w poradnictwie i pomocy dzieciom oraz młodzieży z zaburzeniami zachowania 	
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawanie i określenie obszarów w środowisku zagrożonym różnymi dysfunkcjami i patologiami projektowanie na podstawie dokonanego rozpoznania oddziaływań terapeutycznych, profilaktycznych, pomocowych i ratowniczych ukierunkowanych na jednostkę i środowisko jej życia oddziaływanie na środowiska społeczne, które pośrednio lub bezpośrednio określają warunki życia rozwijającej się jednostki 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do przedmiotu kształcenia	0,5	0,5
2.	Obszary zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	1,5	1
3.	Wybrane koncepcje wyjaśniające podejmowanie zachowań ryzykownych	2	1
4.	Czynniki chroniące w zachowaniach problemowych/ryzykownych dzieci i młodzieży	1	1
5.	Typy profilaktyki zachowań ryzykownych	2	1
6.	Działania w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych	1	1
7.	Kompleksowy model profilaktyki jako korekta i kompensata działań wychowawczych	2	1
8.	Podstawowe składniki programów profilaktyki wczesnej interwencji	2	1
9.	Kształtowanie umiejętności życiowych	1	1
10.	Zaliczenie ustne	2	1,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do ćwiczeń	0,5	0,5
2.	Diagnoza zachowań ryzykownych	2	2
3.	Obszary oddziaływań profilaktycznych: rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, mass media i multimedia, społeczność lokalna	2	2
4.	Strategie profilaktyczne wiodące i uzupełniające	2	2
5.	Wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka.	2	1
6.	Profilaktyka ograniczania i likwidowania czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i destabilizują zdrowy styl życia	1,5	1
7.	Profilaktyka intensyfikowania czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu	1,5	1
8.	Analiza wybranych programów profilaktycznych na II, III etapie kształcenia	2	1
9.	Analiza środowiskowych programów profilaktycznych	1	1
10.	Zaliczenie ćwiczeń	0,5	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	12
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		20	12
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			

Efekty uczenia się dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych w zakresie rozpoznawania i określania obszarów zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży			
	W_02	Ma uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice, a w tym projektowaniu oddziaływań profilaktycznych w obszarze zachowań ryzykownych			
umiejętności	U_01	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną, przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z profilaktyką			
	U_02	Ma pogłębione umiejętności diagnozowania, analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań profilaktycznych			
kompetencje społeczne	K_01	Poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	zaliczenie – wypowiedź ustna	W_01; W_02; U_01	100%	1
	SUMA:			100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	AProf.	Analiza profilaktyki intensyfikowania czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu	W_01; U_01;	40%	2
	AProg.	Analiza wybranych programów profilaktycznych na II i III etapie kształcenia	W_02; U_02 K_01;	60%	

	SUMA:	100%
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$	
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)	
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:		
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	
W_01	K2_W08	
W_02	K2_W13	
U_01	K2_U02	
U_02	K2_U07	
K_01	K2_K05	
Wykaz literatury:		
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):		
<ul style="list-style-type: none"> • Gaś Z.B. Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja. Warszawa 2003. • Ostaszewski K., Podstawy teoretyczne profilaktyki zachowań problemowych, [w:] Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej, (red.) M. Deptuła, Bydgoszcz 2005. • Szymañska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Ośrodek Rozwoju Edukacji Warszawa 2015. 		
B. Literatura uzupełniająca:		
<ul style="list-style-type: none"> • Erikson E.H., Tożsamość a cykl życia, Poznań 2004. • Ostaszewski K., Pojęcie klimatu szkoły w badaniach zachowań ryzykownych młodzieży; „Edukacja”, 4, 2012. • Zajączkowski K. (2001). Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży. Toruń. 		

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: Organizacja Wypoczynku Dzieci i Młodzieży		Zo		1		
Kierunek studiów						
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	Tak		w zakresie specjalności Pedagogika Opiekuńczo- Wychowawcza z Pomocą Społeczną	II	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• zajęcia wprowadzające do ćwiczeń	0,5	0,5				
• ćwiczenia audytoryjne	14	9				
• zaliczenie ćwiczeń	0,5	0,5				
• studiowanie literatury			5	10		
• przygotowanie materiałów na zajęcia			5	5		
• przygotowanie projektu			5	5		
Łącznie:	15	10	15	20	30	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
analiza kształtowania współczesnych form spędzania wolnego czasu, inicjatyw środowiskowych i ofert wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych, regulacje prawne, konsultacje indywidualne i zespołowe						
• samodzielna praca studenta:						
studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogika czasu wolnego • Profilaktyka środowisk wychowawczych 			<ul style="list-style-type: none"> • Posiadanie podstaw wiedzy teoretycznej z zakresu funkcji czasu wolnego i środowiskowych uwarunkowań sposobu jego spędzania; umiejętność wdrażania wiedzy teoretycznej w praktycznym planowaniu i organizowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży. Znajomość podstaw oddziaływań profilaktycznych w zróżnicowanych środowiskach dzieci i młodzieży jako alternatywa zachowań konfliktowych i 			

	ryzykownych		
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> • przyswojenie przez studentów wiedzy z zakresu organizacyjno-prawnych aspektów zapewniania dzieciom i młodzieży optymalnych warunków wypoczynku • nabycie umiejętności kreatywnego podejścia do planowania przebiegu wypoczynku oraz właściwego doboru metod wychowania do wczasów 			
Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	wprowadzenie do treści ćwiczeń	0,5	0,5
2.	analiza nowelizacji Ustawy z dnia 11 września 2015r. o systemie oświaty i Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 5 kwietnia 2016r. poz. 452)	2	2
3.	wymiar pedagogiczny, socjologiczny i psychologiczny organizowania różnych form wypoczynku	1	1
4.	dokumentacja i wymogi związane z jednodniowymi formami wypoczynku	2	1
5.	dokumentacja i wymogi związane z wielodniowymi formami wypoczynku	2	1
6.	dokumentacja i wymogi związane z wielodniowymi zagranicznymi formami wypoczynku	2	1
7.	projekty dydaktyczne dla zróżnicowanych form wypoczynku	2,5	2
8.	prezentacja struktury projektu zróżnicowanych form wypoczynku	2,5	1
9.	kolokwium	0,5	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych w tym warunków jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej	
	W_02	ma pogłębioną wiedzę w zakresie potrzeb organizacji wypoczynku i wskazuje na przejawy niewłaściwego spędzania czasu wolnego	
umiejętności	U_01	posiada umiejętność oceny potrzeb wczasowych wychowanka, posługuje się właściwymi metodami wychowania do wczasów oraz kształtowania jego osobowości	
	U_02	animuje twórczo pracę nad własnym rozwojem oraz rozwojem dzieci i młodzieży w kierunku wychowania do wczasów.	
kompetencje społeczne	K_01	jest przekonany o potrzebie poszukiwania optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań wychowawczych; przestrzega zasad etyki zawodowej	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
--	---

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	K	kolokwium	W_01; W_02	40%	1
	P	projekt organizacyjno-dydaktyczny	U_01; U_02; K_01	60%	
SUMA:				100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}w = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma } ECTS}$ <p><i>Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotów/modułów określają §27 i §34 Regulaminu studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku. Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p style="margin-left: 40px;">3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>
---	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W08
W_02	K2_W13
U_01	K2_U10
U_02	K2_U11
K_01	K2_K05

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Denek K., Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna, Poznań 2009.
- Pięta J., Pedagogika czasu wolnego, Warszawa 2004.
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o systemie oświaty i Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016r. w sprawie wycieczki dzieci i młodzieży (Dz. U. z 5 kwietnia 2016r. poz. 452)

B. Literatura uzupełniająca:

- Czerepaniak-Walczak M., Od próżniactwa do zniewolenia – w poszukiwaniu dyskursów czasu wolnego (w) : Pedagogika społeczna. T. 2 / red. nauk. Ewa Marynowicz-Hetka. – Warszawa 2007.
- Młodzież w czasie wolnym. Między przyjemnością a obowiązkami (red. nauk. Ewa Narkiewicz-Niedbałec, Maria Zielińska), Toruń 2011.
- Banach M., Gierat T.W., Formy spędzania czasu wolnego, Kraków 2013.
- Artykuły w czasopiśmie pedagogicznych po 2017 roku.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Metodyka pracy pedagogicznej: praca pedagoga szkolnego		Zo+E		4		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	2	
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki		Nie wpisywać				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	15	15	15	30	1
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• wykład	13	13				
• kolokwium- test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	1	1				
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
• przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	30	60	60	90	3
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1				
• Ćwiczenia audytoryjne	28	28				
• Zaliczenie przedmiotu	1	1				
• Studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć			50	50		
• Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)			10	10		
Łącznie:	45	45	75	75	120	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						

Metody dydaktyczne:			
Zajęcia teoretyczne:		Zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/ lub zamkniętymi		Analiza testów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe	
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu		Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, przygotowanie scenariusza zajęć na zaliczenie	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Zajęcia wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Współczesne teorie, koncepcje i nurty w pedagogice • Psychologia wychowawcza i uczenia się 		<ul style="list-style-type: none"> • Wiedza na temat współczesnych nurtów przemian oświatowych oraz podstawowych możliwości i ograniczeń towarzyszących procesom edukacji i wychowania. • Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju. 	
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie teoretyczne i praktyczne studenta do planowania, organizacji i realizacji działań w pracy pedagoga • Wdrażanie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności z zakresu pracy wychowawczej i profilaktycznej w środowiskach wychowawczych • Kształtowanie umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	liczba godzin	
		SS	SNS
1	Podstawy prawne i założenia programowe pracy pedagoga w szkole	1	1
2	Rola i zadania pedagoga w szkole	2	2
3	Diagnoza środowiska szkolnego /potrzeby, obszary, wsparcia/	2	2
4	Współpraca pedagoga z gronem pedagogicznym	1	1
5	Współpraca z instytucjami środowiska lokalnego	1	1
6	Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży	1	1
7	Współpraca pedagoga szkolnego z rodzicami/prawnymi opiekunami	2	2
8	Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży w szkole	4	4
9	Zajęcia podsumowujące, kolokwium	1	1
Razem zajęć teoretycznych:		15	15
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	Liczba godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia organizacyjne- cele, treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	1	1
2	Przygotowanie planu pracy pedagoga szkolnego	6	6
3	Prowadzenie dokumentacji pedagogicznej	4	4
4	Stosowanie różnorodnych metod i form pracy z dziećmi i młodzieżą – przygotowanie scenariuszy zajęć	5	5
5	Przygotowanie narzędzi do diagnozy środowiska wychowawczego	4	4

6	Organizowanie zajęć z zakresu profilaktyki	6	6		
7	Zaliczenie przedmiotu - Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)	4	4		
Razem zajęć praktycznych:		30	30		
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:					
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.					
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	Student ma pogłębioną na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym			
	W_02	Student ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zależnościach i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych w pracy pedagoga			
umiejętności	U_01	Student posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich także w warunkach nieprzewidywalnych			
	U_02	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w pracy pedagogicznej			
kompetencje społeczne	K_01	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną + egzamin				
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%	1
	SUMA:			100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	2	Aktywne uczestnictwo w zajęciach związane z opracowywaniem i analizowaniem różnych sytuacji, przypadków w pracy pedagoga	W_01;W_02; U_01;U_02;K_01	50%	3
	3	Przygotowanie scenariusza zajęć na wybrany temat dot. możliwości, wyzwań i potrzeb w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej (z perspektywy pracy pedagoga)	W_01; W_02; U_01; U_02	50%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA\ za\ wykład\ i\ ćwiczenia = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{Suma\ ECTS}$				
sposób zaliczenia EGZAMINU					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
i weryfikacji efektów uczenia się:	4	Kolokwium – test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	W_01; W_02	100%	
	SUMA:			100%	
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ					
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	$OCENA\ za\ przedmiot = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{Suma\ ECTS} \times 60\% + Ocena\ za\ EGZAMIN \times 40\%$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W06				
W_02	K2_W07				

U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • M. Sałasiński, B. Badziukiewicz, Vademecum pedagoga szkolnego, Warszawa 2003; • Jundziłł I., Rola zawodowa pedagoga szkolnego, Warszawa 1998; • Zierkiewicz E., Rola pedagoga szkolnego z punktu widzenia pedagogiki krytycznej, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, nr 3., (1988),, s.21-26 ; • Zawisłak A., Pedagog szkolny wobec nowych zadań edukacyjnych (w:) Optymalizacja sytuacji szkolnej uczniów, pod red. J. Jakóbowskiego, Warszawa (2003) 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dzikomska-Kucharz A., Pedagog w szkole, Edukacja i Dialog, nr 1(2003),, s.24-31; • ABC psychologicznej pomocy, (red.), Santorski J., Warszawa 1993; • Dobson J., Rozmowy z rodzicami, Kraków 2009; • Faber A., Mazlish E., Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły, Poznań 1993; • Faber A., Mazlish E, Jak mówić żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole, Poznań 1996 • Jachimaska M., Scenariusze lekcji wychowawczych, Wrocław 1997; • Obuchowska I., Drogi dorastania, Warszawa 2001 	

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych		Zo+E		4		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	II	
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	15	15	15	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	30	60	60	90	3
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	45	45	75	75	120	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład konwersatoryjny /problemowy			analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeńowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu			ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Psychologia wychowawcza i uczenia się			• Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na			

	poszczególnych etapach rozwoju.		
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	15
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
2.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	5	5
3.	z niepełnosprawności ruchowej	4	4
4.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	4	4
5.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
6.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
7.	z choroby przewlekłej	3	3
8.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3
9.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za	3	3

	granica				
10.	Kolokwium		1		1
Razem zajęć praktycznych:			30		30
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:			45		45
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>					
Efekty uczenia się dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych			
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych			
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej			
umiejętności	U_01	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych			
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się			
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy			
kompetencje społeczne	K_01	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:					
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	Przygotowanie projektu. Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03;	100%	1
SUMA:				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	3
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	50%	
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$				
sposób zaliczenia EGZAMINU					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
i weryfikacji efektów uczenia się:	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%	
	SUMA:				100%
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ					
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	$OCENA \text{ za przedmiot} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}} \times 40\% + \text{Ocena za EGZAMIN} \times 60\%$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W05				
W_02	K2_W15				
W_03	K2_W11				
U_01	K2_U02				
U_02	K2_U09				
U_03	K2_U10; K2_U13				
K_01	K2_K06				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009 • Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006 • Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014 					

- Skalabania B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011

B. Literatura uzupełniająca:

- Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010
- Głodkowska J., Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji, Warszawa 2017
- Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011
- Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013
- Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011
- Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010
- Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej]
- Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011
- Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010
- Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005
- Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004
- Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013

Nazwa zajęć:	Forma zaliczenia:	Liczba punktów ECTS
Metodyka pracy pedagogicznej: Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Zo+E	3

Kierunek studiów   Pedagogika

Charakterystyka zajęć:

Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru	Semestr/y
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	II

Dyscyplina: Pedagogika

nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	osoby prowadzące zajęcia:
Instytut Pedagogiki	

Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:

formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				razem	liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)			
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	15	15	15	30	1
• wykład audytoryjny	15	15	-	-		
• przygotowanie projektu	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	30	30	60	60	60	2
• ćwiczenia audytoryjne	29	29	-	-		
• studiowanie literatury	-	-	20	20		
• przygotowanie do zajęć	-	-	30	30		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		

• kolokwium	1	1	-	-		
Łącznie:	45	45	75	75	90	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne: podające, problemowe, eksponujące						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład konwersatoryjny /problemowy			analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (wdrożeńowy), ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, pogadanka heurystyczna, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu, przygotowanie do egzaminu			ćwiczenia symulacyjne, prezentacja własna/zespołowa, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, przygotowanie do kolokwium			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Psychologia wychowawcza i uczenia się			• Znajomość możliwości wspierania prawidłowego rozwoju oraz radzenia sobie z wybranymi trudnościami na poszczególnych etapach rozwoju.			
Cele zajęć:						
• zapoznanie z terminologią w obszarze specjalnych potrzeb edukacyjnych						
• przygotowanie studentów do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych						
• przekazanie wiedzy i kształtowanie umiejętności interakcyjnych w złożonym przebiegu procesów reedukacyjnych						
• rozwijanie zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych						
• przygotowanie do wstępnego diagnozowania dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych						
Treści programowe:						
zajęcia teoretyczne:						
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin				
		SS	SNS			
1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia	1	1			
2	Kanony dydaktyki specjalnej – systematyzacja przestrzeni edukacyjnej i obszary poszukiwań badawczych	2	2			
3	Potrzeby edukacyjne – wyjaśnienia w kategoriach stałości w dydaktyce specjalnej/ ciekawość poznawcza, poczucie własnej wartości, komunikacja interpersonalna, eksploracja poznawcza	2	2			
4	Wyjaśnienia terminologiczne/ ”specjalne potrzeby edukacyjne” – próba redefinicji i zarysowania koncepcji. Specjalne potrzeby edukacyjne w aspekcie zróżnicowania możliwości uczenia się	2	2			
5	Klasyfikacja specjalnych potrzeb edukacyjnych. Podstawa prawna pomocy psychologiczno-pedagogicznej	2	2			
6	Diagnoza pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Proces nauczania i uczenia się w sytuacjach trudności edukacyjnych/rozpoznanie i poznanie dzieci jako podstawa edukacji	2	2			
7	Działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Planowanie i konstruowanie programów edukacyjno-terapeutycznych. Metody stosowane w dydaktyce specjalnej	2	2			
8	Rola nauczyciela w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	2	2			
Razem zajęć teoretycznych:		15	15			
zajęcia praktyczne:						

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
11.	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z sylabusem oraz formami zaliczenia. Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi dotyczącymi przedmiotu	1	1
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających:		
12.	z niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym	5	5
13.	z niepełnosprawności ruchowej	4	4
14.	z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym	4	4
15.	ze szczególnych uzdolnień	3	3
16.	z zaburzeniami komunikacji językowej	3	3
17.	z choroby przewlekłej	3	3
18.	z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych oraz niepowodzeń edukacyjnych	3	3
19.	z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą	3	3
20.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć praktycznych:		30	30
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		45	45
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna podstawową terminologię w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych	
	W_02	zna zasady i metody pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	
	W_03	wymienia, charakteryzuje i ocenia koncepcje terapii pedagogicznej	
umiejętności	U_01	potrafi diagnozować problemy edukacyjne dziecka na podstawie obserwacji zachowań ucznia w różnych sytuacjach edukacyjnych	
	U_02	potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne i przewidywać skutki podejmowanych działań w zakresie trudności w uczeniu się	
	U_03	potrafi wybrać i zastosować właściwe metody, środki terapeutyczne odpowiednio do postawionej diagnozy	
kompetencje społeczne	K_01	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania terapeutyczno-wychowawcze	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na 	

	egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
--	--

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	1.	Przygotowanie projektu. Charakterystyka i zastosowanie wybranej metody ukierunkowanej na pracę z dzieckiem z różnymi zaburzeniami rozwojowymi	W_01, W_02, W_03, U_02, U_03;	100%	1
SUMA:				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	P	Przygotowanie prezentacji	U_01, U_02, U_03, K_01	50%	2
	K	Kolokwium	W_01, W_02, W_03, U_03, K_01	50%	
SUMA:				100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$
--	--

sposób zaliczenia EGZAMINU

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
i weryfikacji efektów uczenia się:	E	Egzamin pisemny	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03, K_01	100%
SUMA:				100%

Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ

sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	$OCENA \text{ za przedmiot} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}} \times 40\% + \text{Ocena za EGZAMIN} \times 60\%$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>
---	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
-----------------------	---

uczenia się	
W_01	K2_W05
W_02	K2_W15
W_03	K2_W11
U_01	K2_U02
U_02	K2_U09
U_03	K2_U10: K2_U13
K_01	K2_K06
Wykaz literatury:	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Chrzanowska I., Zaniedbane obszary edukacji – pomiędzy pedagogiką a pedagogiką specjalną. Wybrane zagadnienia, Kraków 2009 • Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, red. M. Klaczak, P. Majewicz, Kraków 2006 • Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela, red. A. Tanajewska, R. Naprawa, J. Stawska, Warszawa, 2014 • Skalabania B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2011 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Dykcik W., Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010 • Głodkowska J., Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji, Warszawa 2017 • Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011 • Chrzanowska I., Jachimczak B., Pawelczak K.(red.), Miejsce Innego we współczesnych naukach o wychowaniu. W poszukiwaniu pozytywów, Poznań 2013 • Gajdzica Z., Sytuacje trudne w opiniach nauczycieli klas integracyjnych, Kraków 2011 • Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki, red. J. Głodkowska, Warszawa 2010 • Barańska M., Kramik : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne, Wyd. 2, Gdańsk, 2014 [ćwiczenia dla młodszych uczniów szkoły podstawowej] • Krauze-Sikorska H., Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i jej implikacje dla ich rozwoju [w:] Dziecko w szkolnej rzeczywistości. Założony a rzeczywisty obraz edukacji elementarnej, red. H. Sowińska, Poznań 2011 • Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Uwierz w siebie. Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Gdańsk 2010 • Sadowska S., Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005 • Terapia pedagogiczna.T.1, Wybrane zagadnienia, red. Ewa Małgorzata Skorek, Kraków, 2004 • Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2013 	

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Praktyka zawodowa pedagogiczna		Zaliczenie z oceną		4		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr	
Ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	2	
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			120	120	120	
<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki 	spotkanie z opiekunem praktyk			120		
<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk 			120			120
Łącznie:			120	120	120	
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 						
-						
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 						
Zajęcia praktyczne w placówce: zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki, przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce; prowadzenie dyskusji, rozmów, konsultacji z opiekunem praktyk, organizowanie i prowadzenie zajęć.						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> Przedmioty kierunkowe z semestrów I metodyka pracy pedagoga szkolnego metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych 			<ul style="list-style-type: none"> podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii nabyta przez studentów na zajęciach w trakcie pierwszego semestrów studiów. umiejętności diagnozowania i udzielania porad z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych przygotowanie do pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych zdolności rozumienia mechanizmów funkcjonowania różnych grup uczniów – wychowanków o specjalnych 			

		potrzebach edukacyjnych	
Cele przedmiotu:			
<p>Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.</p>			
Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	10	10
2	Zapoznanie z regulacjami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania placówki tym z zasadami prowadzenia dokumentacji.	5	5
3.	Zapoznanie z organizacją pracy, przebiegiem procesu wsparcia wychowanka/podopiecznego na poszczególnych etapach procesu kształcenia oraz swoistością przebiegu różnorodnych form oddziaływania pedagogicznego; uczestnictwo w zadaniach zleconych przez opiekuna praktyk zawodowych umożliwiających w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń; - samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych wychowanków w grupie; - sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności wychowanków; - organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integracyjnych i profilaktycznych); - animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy wychowanków w grupach zadaniowych; - podejmowanie indywidualnej pracy z wychowankiem; - sprawowanie opieki nad wychowankami poza terenem placówki/instytucji. 	100	100
4.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki	5	5
Razem zajęć praktycznych:		120	120
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student zna i rozumie zasady organizacji placówki systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli oraz sposób prowadzenia dokumentacji	
	W_02	Student zna i rozumie specyfikę funkcjonowania wychowanków, podopiecznych (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze/dydaktyczne./diagnostyczne/ terapeutyczne, charakterystyczne dla placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one są realizowane	
	W_03	Student zna i rozumie specyfikę środowiska wychowawczego danej placówki i procesy	

		w nim zachodzące
umiejętności	U_01	Student potrafi analizować i wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy wychowanków ich zachowań i aktywności w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	U_02	Student potrafi inicjować i poprowadzić zajęcia z grupą, w której realizuje praktykę, biorąc pod uwagę możliwości i potrzeby rozwojowe tych osób inspirując się dobrymi praktykami do realizacji zadań pedagogicznych
	U_03	Student umiejętnie komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie opiekuńczo-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces.
	U_04	Student potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, przyjmować i wyznaczać zadania
	U_05	Student potrafi inicjować i pobudzać do działania grupę wychowanków/podopiecznych oraz inspirować i motywować ich do przejęcia aktywności w określonych działaniach pedagogicznych
	U_06	Student potrafi skonstruować konspekt zajęć wychowawczych i na jego podstawie poprowadzić zajęcia, a także reagować i rozwiązywać pojawiające się problemy
	U_07	Student potrafi i prowadzić własną dokumentację realizowanych praktyk
kompetencje społeczne	K_01	Student ma świadomość znaczenia wiedzy pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów praktyki wychowawczej, współdziała z opiekunem praktyk zawodowych oraz z innymi pracownikami instytucji/palcówki w celu poszerzania i rozwijania swojej wiedzy i umiejętności, konsultuje i zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K_02	Student dostrzega swoje mocne i słabe strony w toku realizacji zadań pedagogicznych
	K_03	Student projektuje i wykonuje działania pedagogiczne podczas praktyk, potrafi animować działania pedagogiczne na rzecz wychowanków/podopiecznych z uwzględnieniem interesu publicznego
	K_04	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:		
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 	

		100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02,W_03, W_04; U_07 K_01, K_02	50	4
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02,W_03, W_04, U_01,U_02, U_03; U_04; U_05; U_06; K_01, K_02, K_03; K_04	50	
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W10				
W_02	K2_W07; K2_W15				
W_03	K2_W13				
U_01	K2_U07				
U_02	K2_U10				
U_03	K2_U03; K2_U04				
U_04	K2_U12				
U_05	K2_U11				
U_06	K2_U09; K2_U13				
U_07	K2_U10				
K_01	K2_K03				
K_02	K2_K01				
K_03	K2_K02; K2_K06				

K_04	PP_K04
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):	
<ul style="list-style-type: none"> • Akty prawne, przepisy wewnętrzne i statut instytucji/placówki • Regulamin praktyk 	
B. Literatura uzupełniająca:	
<ul style="list-style-type: none"> • Grzesiak J. (red.), <i>Profesjonalne praktyki – profesjonalni nauczyciele. Wybrane konteksty praktyk pedagogicznych</i>, PWSZ, Konin 2010. • Grzesiak J., (red.) <i>Poprawa jakości praktyki pedagogicznej</i>, PWSZ Konin, 2012. 	

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Diagnozowanie i Organizowanie Środowisk Wychowawczych		Zo+E		4		
Kierunek studiów						
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	III	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki		Nie wpisywać				
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• zajęcia wprowadzające do przedmiotu kształcenia	0,5	0,5				
• wykłady	12,5	7,5				
• kolokwium pisemne + ustne	2	2				
• przygotowanie do zaliczenia egzaminu i studiowanie literatury			10	15		
• przygotowanie do zaliczenia wykładów			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	12	70	78	90	3
• zajęcia wprowadzające do ćwiczeń	1	0,5				
• ćwiczenia audytoryjne	13	13,5				
• zaliczenie ćwiczeń	1	1				
• studiowanie literatury			20	20		
• przygotowanie materiałów na zajęcia			40	48		
• zaliczenie - przygotowanie projektu			10	10		
Łącznie:	35	22	85	98	120	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, test wiedzy			analiza kształtowania się współczesnych potrzeb bieżących i oczekiwań w środowisku lokalnym; diagnozowanie problemów społecznych			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
studiowanie literatury, sporządzanie i gromadzenie notatek, przygotowanie do zaliczenia wykładów			studiowanie literatury, sporządzanie notatek, przygotowanie materiałów do ćwiczeń, przygotowanie do dyskusji,			

		przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Zajęcia wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> podstawy teorii wychowania, biomedyczne podstawy rozwoju człowieka, 		<ul style="list-style-type: none"> katalog podstawowych zasad diagnozowania; utrwalona wiedza w zakresie pojęć: populacja, społeczność lokalna i środowisko, oddziaływanie profilaktyczne 	
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawanie danych dotyczących ról i udziału różnych czynników i warunków środowiskowych w rozwoju, opiece i wychowaniu jednostek lub grup społecznych projektowanie na podstawie dokonanego rozpoznania oddziaływań profilaktycznych ukierunkowanych na jednostkę i środowisko jej życia racjonalizowanie i zwiększenie skuteczności działania społecznego 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do treści wykładów	0,5	0,5
2.	Diagnostyka w pedagogice społecznej - podstawowe reguły i zasady	1	0,5
3.	Podstawowe techniki w diagnostyce pedagogicznej środowiska	1	0,5
4.	Przyczyny niezdolności do zaspokajania i regulowania potrzeb tkwiących w jednostce i w środowisku	1	0,5
5.	Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny, czynniki i zasady	1	0,5
6.	Diagnoza środowiska wychowawczego szkoły	1	0,5
7.	Środowisko rówieśnicze pozaszkolne – zagrożenia i wsparcie	1	0,5
8.	Destrukcyjne skutki relacji dziecko-telewizja, komputer, Internet. Edukacja medialna dziecka	1	0,5
9.	Formy pracy wychowawczej w środowisku lokalnym	1,5	1
10.	Profilaktyka powstrzymująca	1	1
11.	Profilaktyka eliminująca	1	1
12.	Profilaktyka selektywna - programy przeciwdziałania młodzieżowej patologii społecznej	2	1
13.	Zaliczenie wykładów (kolokwium pisemne + ustne)	2	2
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie do ćwiczeń	1	0,5
2.	Socjometria jako podstawowy sposób pomiaru stosunków społecznych	2	1
3.	Badanie socjometryczne i jego analiza	3	2
4.	Rozmowa, wywiad, obserwacja	4	2
5.	Kwestionariusz, pomiar, skala	2	1,5
6.	Wzór, wzorzec, wskaźnik ogólny środowiska	2	1,5
7.	Projekt socjalny i zaliczenie ćwiczeń	6	3,5
Razem zajęć praktycznych:		20	12
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		35	22
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	dysponuje uporządkowaną wiedzą teoretyczną dotyczącą wychowania, opieki, uczenia się i nauczania oraz rozumie wzajemne zależności zachodzące pomiędzy tymi procesami w kreślonych środowiskach
	W_02	zna ogólne założenia i procedury diagnozowania potrzeb i sytuacji społecznej jej uczestników w różnych środowiskach wychowawczych
	W_03	posiada uporządkowaną wiedzę nt. postępowania celowościowego podporządkowanemu działaniom społecznym
umiejętności	U_01	posługuje się podstawowymi metodami i technikami diagnostycznymi, doskonali warsztat metodyczny
	U_02	analizuje i interpretuje wyniki uzyskane w postępowaniu diagnostycznym, poprawnie formułuje wnioski
	U_03	projektuje działania w oparciu o wzajemne stosunki człowieka z elementami jego środowiska
kompetencje społeczne	K_01	w sytuacjach diagnostycznych postępuje zgodnie z zasadami etyki
	K_02	docenia znaczenie diagnozy dla prawidłowego oddziaływania wychowawczego i organizowania środowiska opiekuńczo-wychowawczego

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Lp.	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	KT	kolokwium - test	W_01; W_02	40%	1
	OU	zaliczenie wykładu – odpowiedź ustna	W_01; W_02; W_03;	60%	
SUMA:				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	A	przygotowanie materiałów do ćwiczeń-aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach	U_01; U_02 K_01; K_02	30%	3
	P	projekt	U_03; K_01; K_02;	70%	

	SUMA:		100%
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$		
sposób zaliczenia EGZAMINU			
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów waga oceny w %
	OU	odpowiedź ustna	W_01; W_02; W_03; U_01; U_02; 100%
	SUMA:		100%
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ			
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	$OCENA \text{ za przedmiot} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}} \times 40\% + \text{Ocena za EGZAMIN} \times 60\%$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>		
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:			
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku		
W_01	K2_W12		
W_02	K2_W13		
W_03	K2_W10		
U_01	K2_U10		
U_02	K2_U07		
U_03	K2_U09		
K_01	K2_K05		
K_02	K2_K04/ K2_K05		
Wykaz literatury:			
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):			
<ul style="list-style-type: none"> Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2001. Pedagogika społeczna, red. E. Marynowicz-Hetka, t. 2, cz. IV, Warszawa 2007. Pedagogika, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, t.2, cz. II, Warszawa 2004. Wysocka E. Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania, Kraków 2013. 			
B. Literatura uzupełniająca:			
1.	<p>Strony internetowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ośrodek Rozwoju Edukacji: http://www.ore.edu.pl/ EMCDDA: http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index1569EN.html 		

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: Formalno-prawne uwarunkowania opieki, wychowania i pomocy społecznej		Zo		2		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	III	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	15	40	45	60	2
• Przygotowane do ćwiczeń – analiza literatury			20	25		
• Przygotowanie prezentacji multimedialnej			8	8		
• Przygotowanie do kolokwium			12	12		
Łącznie:	20	15	40	45	60	2
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, studium przypadku, prezentacja multimedialna						
• samodzielna praca studenta:						
percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów, przygotowanie do dyskusji						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> współczesne tendencje w pedagogice opiekuńczej Współczesne kierunki pomocy społecznej 			<ul style="list-style-type: none"> Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki opiekuńczej (terminologia, związki opieki z wychowaniem, historycznych uwarunkowań opieki, kategorie potrzeb ludzkich) i psychologii wychowawczej Wiedza o współczesnych tendencjach w pedagogice opiekuńczej zapoznanie z różnorodnymi podstawami teoretycznymi i rozwiązaniami praktycznymi w zakresie działalności pomocowej we współczesnej Polsce 			
Cele zajęć:						
• zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej w						

Polsce (wiedza)			
<ul style="list-style-type: none"> nauka poprawnej analizy oraz interpretacji przepisów z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej, a także rozwiązywania podstawowych problemów praktycznych z tego obszaru (umiejętności) 			
Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia.	1	1
2.	Sytuacja prawna dziecka w różnych gałęziach prawa (cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, oświatowego, karnego), podstawowe pojęcia i terminologia.	3	3
3.	Stosunki między rodzicami i dzieckiem (władza rodzicielska, kontakty z dzieckiem, ingerencja sądu w wykonywanie władzy rodzicielskiej),	3	2
4.	Wspieranie rodziny, piecza zastępcza, przysposobienie. Opieka i kuratela.	3	2
5.	Odpowiedzialność prawna nieletnich.	3	2
6.	Organizacja kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych.	3	2
7.	System prawny pomocy społecznej w Polsce.	3	2
8.	Kolokwium pisemne.	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	15
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student zna podstawowe regulacje z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej w Polsce.	
umiejętności	U_01	Student poprawnie analizuje i interpretuje przepisy prawne z zakresu opieki, wychowania i pomocy społecznej w Polsce oraz potrafi je wykorzystać w celu wyjaśnienia przykładowych sytuacji problemowych mogących pojawić się w praktyce pedagogicznej.	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 		
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):			

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	01	Przygotowanie prezentacji multimedialnej z omówieniem	W_01, U_01	50	2
	02	Kolokwium pisemne	W_01, U_01	50	
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4, 25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W07, K2_W08, K2_W10, K2_W15				
U_01	K2_U02, K2_U10				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r., Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Dz.U. 2017 poz. 682. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dz.U. 2018 poz. 998. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Dz.U. 2015 poz. 1390. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, Dz.U. 2018 poz. 969. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, Dz.U. 2018 poz. 1600. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, Dz.U. 2018 poz. 1025. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. 2018 poz. 1360. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, Dz.U. 2018 poz. 996. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, Dz. U. 2018 poz. 967. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz. U. 2018 poz. 1457. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. 2018 poz. 1508. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, Dz.U. 2018 poz. 2134. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Dz.U. 2019 poz. 670. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, Dz.U. 2018 poz. 2220. <p>Akty prawne obowiązują w zakresie zagadnień omawianych na zajęciach.</p>					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Balicki A., Pyter M., Prawo oświatowe. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2017. Gawroński K., Kwiatkowski S. (red. nauk.), Prawo oświatowe, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018. Królak B., Rączka M., Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2017. Olszewski A. Pilich M., (red. nauk.), Prawo oświatowe oraz przepisy wprowadzające. Komentarz, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017. Pietrzykowski K, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018. Sierpowska I., Pomoc społeczna. Komentarz, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017. 					

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: Dynamika procesu grupowego		Zo		1		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	III	
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• Zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• Ćwiczenia audytoryjne	13	8	-	-		
• Zajęcia podsumowujące	1	1	-	-		
• Studiowanie literatury	-	-	5	10		
• Przygotowanie do prowadzenia warsztatów	-	-	5	5		
• Przygotowanie pracy zaliczeniowej	-	-	5	5		
Łącznie:	15	10	15	20	30	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
Dyskusja, omówienie zasad napisania pracy zaliczeniowej, dyskusja, analiza przypadków, praca w grupach, rozwiązywanie zadań problemowych						
• samodzielna praca studenta:						
Percepcja treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów i prezentacja na zajęciach, przygotowywanie do dyskusji, rozwiązywanie zadań problemowych						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• ---			• Umiejętności nawiązywania relacji społecznych, umiejętności interpersonalne i komunikacyjne			
Cele zajęć:						
• Celem zajęć jest przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia zajęć grupowych oraz przekazanie im podstawowej wiedzy dotyczącej dynamiki procesu grupowego.						
Treści programowe:						
zajęcia praktyczne:						

numer tematu	treści kształcenia		ilość godzin		
			SS	SNS	
1	Zajęcia wprowadzające.		1	1	
2	Podstawowe zagadnienia związane z pojęciem grupy – definicja, normy, cele, struktura.		2	1	
3	Przegląd metod pracy z grupą, dynamika procesów grupowych -fazy rozwoju grupy, normy i zasady, role w grupie.		5	3	
4	Techniki pracy nad oporem i kryzysem w grupie. Budowanie zespołu, integracja grupy.		2	2	
5	Trening wybranych umiejętności (komunikacja, asertywność, autoprezentacja).		4	2	
6	Zajęcia podsumowujące.		1	1	
Razem zajęć praktycznych:			15	10	
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>					
Efekty uczenia się dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych			
umiejętności	U_01	potrafi sprawnie porozumiewać się (w języku rodzimym i obcym – na poziomie B2) przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych			
	U_02	potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego			
	K_02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych na rzecz interesu publicznego, angażuje się we współpracę			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS

i weryfikacji efektów uczenia się:	1	Przeprowadzenie warsztatów	U_01, U_02, K_01, K_02	50	1
	2	Praca zaliczeniowa	W_01	50	
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W07				
U_01	K2_U03				
U_02	K2_U12				
K_01	K2_K01				
K_02	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> Hamer H., Klucz do efektywności nauczania. Podręcznik dla nauczycieli. Veda, 1993. Hartley, P., <i>Komunikacja w grupie</i>, Zysk i S-ka 2002. Vinogradov, S, Yalom, I. D., <i>Psychoterapia grupowa. Krótki przewodnik dla terapeutów</i>. Instytut Psychologii Zdrowia 2007. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> Corey, M. S, Corey, G., <i>Grupy. Metody grupowej pomocy psychologicznej</i>. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia 2002. Yalom I., Leszcz M., <i>Psychoterapia grupowa. Teoria i praktyka</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2006. 					

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Organizacja pomocy społecznej z praktyką		Z+E		4		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów	Zajęcia do wyboru		Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak	W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną		III	
Dyscyplina:						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	10	10	20	20	30	1
Zajęcia wprowadzające	1	1				
Wykłady	8	8				
Zajęcia podsumowujące	1	1				
Krytyczna analiza literatury przedmiotu			5	5		
Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Przygotowanie do egzaminu			10	10		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	11	75	79	90	3
Zajęcia wprowadzające	1	0,5				
Ćwiczenia	13	10				
Zajęcia podsumowujące	1	0,5				
Przygotowanie do ćwiczeń, w tym analiza literatury			45	49		
Analiza działań w zakresie pomocy społecznej wybranej instytucji			15	15		
Przygotowanie referatu nt. wybranego aspektu organizacji pomocy społecznej			15	15		
Łącznie:	25	21	95	99	120	4
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny			ćwiczenia audytoryjne, praca w grupach, dyskusja, prezentacja indywidualnie przygotowanych projektów			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
krytyczna analiza literatury przedmiotu			analiza funkcjonowania instytucji (organizacji) pomocowej, przygotowanie referatu, krytyczna analiza literatury przedmiotu			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
Współczesne kierunki pomocy społecznej			Ogólna znajomość problematyki z zakresu pomocy społecznej			

				i instytucji wsparcia społecznego	
Cele zajęć:					
Zapoznanie studentów z problematyką teorii i praktyki organizacji pomocy społecznej w Polsce					
Uwrażliwienie na rolę właściwej organizacji pomocy społecznej w przeciwdziałaniu społecznej ekskluzji					
Przygotowanie do podejmowania praktycznych działań pomocowych w instytucjach/organizacjach pomocy społecznej					
Treści programowe:					
zajęcia teoretyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS	SNS		
1.	Zajęcia wprowadzające	1	1		
2.	Pomoc społeczna – wybrane aspekty organizacji i zarządzania	2	2		
3.	Zadania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w gminie, powiecie i województwie	1,5	1,5		
4.	Organizacje pozarządowe i ich rola w pomocy społecznej w Polsce	1,5	1,5		
5.	Ewaluacja pomocy społecznej i jej kryteria	1	1		
6.	Public relations w pomocy społecznej	1	1		
7.	Pomoc społeczna jako profesja, pracownik socjalny – wiedza, umiejętności, role zawodowe, status zawodowy.	1	1		
8.	Zajęcia podsumowujące – kolokwium pisemne	1	1		
Razem zajęć teoretycznych:		10	10		
zajęcia praktyczne:					
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin			
		SS	SNS		
1.	Zajęcia wprowadzające	1	0,5		
2.	Organizacja pomocy społecznej – wybrane aspekty prawne i etyczne	2	2		
3.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób ubogich i bezrobotnych	1,5	1		
4.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób uzależnionych	1,5	1		
5.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób bezdomnych	1,5	1		
6.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych	1,5	1		
7.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz rodzin dysfunkcyjnych	1,5	1		
8.	Działania pomocowe podejmowane na rzecz osób starszych	1,5	1		
9.	Dobre praktyki w pomocy społecznej - przykłady	2	2		
10.	Zajęcia podsumowujące	1	0,5		
Razem zajęć praktycznych:		15	11		
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		25	21		
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.					
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	posiada wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach pomocy społecznej oraz zachodzących między nimi relacjach			
	W_02	posiada uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności opiekuńczo-wychowawczej, pomocowej i terapeutycznej			
	W_03	posiada wiedzę na temat zasad i norm etycznych związanych z organizacją pomocy społecznej oraz etyki zawodowej pracowników instytucji pomocowych			
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych w zakresie pomocy społecznej			

	U_02	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pomocowej sposób postępowania, a także dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań, w tym zawodowych			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz organizacji pomocy społecznej			
	K_02	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, a także poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych sposobów organizacji pomocy społecznej			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:					
warunki i kryteria zaliczenia:					
<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 					
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	W_01 W_02 W_03	kolokwium pisemne	K1_W08 K1_W15 K1_W16	100	1
SUMA:				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	U_01 U_02 K_01 K_02	Aktywność na zajęciach	K1_U02	20	3
	W_02 U_01 K_02	Analiza działań w zakresie pomocy społecznej wybranej organizacji/ instytucji	K1_W15	30	
W_01 W_02 U_01 U_02 K_01	Prezentacja nt. wybranego aspektu organizacji pomocy społecznej	K1_W08	50		
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times 1 + O(\acute{c}w) \times 3}{4}$				
sposób zaliczenia EGZAMINU					
sposób wyliczenia	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie	waga oceny	

oceny i weryfikacji efektów uczenia się:			do efektów	w %
	W_01 W_02, W_03	Egzamin pisemny	K1_W08, K1_W15, K1_W16	100
	SUMA:			100%
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ				
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	$\text{OCENA za przedmiot} = \frac{O(w) \times 1 + O(\acute{c}w) \times 3}{4} \times 40\% + \text{Ocena za EGZAMIN} \times 60\%$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:				
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku			
W_01	K2_W08			
W_02	K2_W15			
W_03	K2_W16			
U_01	K2_U02			
U_02	K2_U10			
K_01	K2_K02			
K_02	K2_K05			
Wykaz literatury:				
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):				
<ul style="list-style-type: none"> Grewiński M., Krzyszkowski J., Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 2011. Skowrońska A., Nowe kierunki i tendencje w organizacji i zarządzaniu pomocą społeczną, Koordynacja na rzecz aktywnej integracji, Warszawa 2013. Trawkowska D., Koncepcje i modele dobrych praktyk w pomocy społecznej, Katowice 2012. Aktualne akty prawne regulujące organizację pomocy społecznej w Polsce 				
B. Literatura uzupełniająca:				
<ul style="list-style-type: none"> Hryniewicka A. (red.), Różne wymiary skuteczności w pomocy społecznej, Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 2011. Olubiński A., Praca socjalna. Aspekty humanistyczne i pedagogiczne - teoria i praktyka, Toruń 2004. Szczepkowski J., Praca socjalna – podejście skoncentrowane na rozwiązaniach. Toruń 2010. artykuły z czasopisma „Polityka Społeczna” strony domowe organizacji/institucji pomocy społecznej 				

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Wybrane problemy gerontogogiki		Zo + E		3		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie pedagogiki opiekuńczo wychowawcza z pomocą społeczną	IV	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• zajęcia wprowadzające	0,5	0,5	-	-		
• wykłady	13	8	-	-		
• kolokwium pisemne	0,5	0,5				
• analiza literatury	1	1	5	10		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	5	5		
• przygotowanie do egzaminu	-	-	5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	20	12	40	48	60	2
• zajęcia wprowadzające	1	1	-	-		
• zajęcia audytoryjne	18	10	-	-		
• przygotowanie materiałów do zajęć i analiza literatury	1	1	20	24		
• wykonie projektu	-	-	10	14		
• przygotowanie do kolokwium	-	-	10	10		
Łącznie:	35	22	55	68	90	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
wykład informacyjny, wykład problemowy, test wiedzy			dyskusja, analiza tekstu			
• samodzielna praca studenta:			• samodzielna praca studenta:			
percepcja treści wykładów, studiowanie literatury			percepcja treści zajęć, przygotowanie materiałów do zajęć, projekt			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						

Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> psychologia rozwoju człowieka; 		<ul style="list-style-type: none"> rozwój człowieka w okresie dorosłości; 	
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> Zdobycie wiedzy dotyczącej starości jako specyficznej fazy w rozwoju człowieka oraz sytuacji trudnych związanych z tym okresem. Zdobycie umiejętności dotyczących identyfikacji oraz zabezpieczenia potrzeb ludzi starszych. Identyfikacja norm postępowania dotyczących działań pomocowych w pracy z osobami starszymi. 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wprowadzenie	0,5	0,5
2.	Geragogika czyli pedagogika ludzi starszych (pedagogika starości) w systemie nauk społecznych.	2	2
3.	Rozwój człowieka dorosłego w kontekście kategorii biegu życia.	2	2
4.	Fizjologia zmian inwolucyjnych okresu senioralnego.	4	2
5.	Działania edukacyjne i samoedukacja związana z podejmowaniem zadań rozwojowych średniej i późnej dorosłości.	2	1
6.	Przejawy homofobii wobec ludzi starszych – zachowania copingowe.	2	1
7.	Polityka starości w zakresie inicjatyw społecznych, medycznych i profilaktycznych.	2	1
8.	Kolokwium pisemne	0,5	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Idea wychowania do starości, w starości i przez starość.	2	1
2.	Działania kompensacyjne, rehabilitacyjne, rewalidacyjne i terapeutyczne na rzecz osób starszych.	3	2
3.	Przegląd pracy z osobami starszymi i na rzecz osób starszych.	2	2
4.	Racjonalne sposoby projektowania i wykorzystywania czasu wolnego seniorów.	2	1
5.	Instrumenty oceny geriatrycznej osób starszych.	2	1
6.	Mechanizmy i formy aktywizacji na rzecz autonomii, odpowiedzialności i świadomości własnych kompetencji seniorów.	4	2
7.	Uwarunkowania i zmiany w sposobie postrzegania starości – możliwości praktykowania idei „Dodawania życia do lat, nie lat do życia”.	4	2
8.	Kolokwium	1	1
Razem zajęć praktycznych:		20	12
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		35	22
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student posiada wiedzę dotyczącą koncepcji, modeli oraz interpretacji geragogiki, zna jej powiązania z pedagogiką społeczną, socjologią i psychologią starości.	
	W_02	Student posiada poszerzony zakres terminologii dotyczącej rozwoju oraz zmian zachodzących w okresie senioralnym (gerontogodika stosowana, gerontogigika społeczna, edukacja środowiskowa, aktywna/pasywna droga rozwoju, polipatologia,	

		ageizm, jakość życia, edukabilność, wychowanie do starości.			
umiejętności	U_01	Student potrafi identyfikować czynniki wspierające seniora w wytyczaniu, realizacji celów i zadań życiowych oraz podejmowaniu działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku starości niedołącznej i zależnej oraz odnieść je do konkretnych/projektowanych działań pomocowych.			
	U_02	Student potrafi prognozować korzyści i zadania związane z aktywizacją i (auto)edukacją osoby starszej.			
	U_03	Student potrafi wykorzystywać narzędzia służące ocenie jakości życia seniora.			
kompetencje	K_01	Student jest wrażliwy na problemy społeczne seniorów, gotowy do komunikowania się i współpracy z seniorami oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne na rzecz aktywizacji/opieki/wsparcia społecznego seniorów, wykazuje się inicjatywą i przedsiębiorczością w działaniu na rzecz seniorów			
	K_02	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce gerontologicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych dla seniorów			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną + egzamin			
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Kolokwium dotyczące wspomaganie rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego osoby starszej.	K2_W11	100%	1
				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Kolokwium dotyczące wykorzystywania warunków kulturowych i sytuacyjnych w działaniach pomocowych wobec osób starszych.	K2_W10	40%	2
	2.	Wykonanie projektu	K2_U02	60%	

		Droga Orfeusza jako przejaw aktywności seniora.	K2_U09 K2_K09 K2_K04		
	SUMA:			100%	
sposób zaliczenia EGZAMINU					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	
	1.	Test wiedzy dotyczący zasad wsparcia geragogicznego.	K2_W05 K2_U07	100%	
	SUMA:			100%	
Sposób zaliczenia CAŁYCH ZAJĘĆ					
sposób wyliczenia oceny końcowej przedmiotu	$\frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$				
	<p style="text-align: center;">OCENA za przedmiot = x40% + Ocena za EGZAMIN x60%</p> <p style="text-align: center;"><i>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p style="text-align: center;">3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W10				
W_02	K2_W05				
U_01	K2_U02				
U_02	K2_U09				
U_03	K2_U07				
K_01	K2_K09				
K_02	K2_K04				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Leszczyńska – Rejchert A., Człowiek starszy i jego wspomaganie – w stronę pedagogiki starości, Olsztyn 2005 • Cybulski M., Waszkiewicz N., Krajewska – Kułak E., Psychogeriatrya, Warszawa 2017 • Szarota Z., Gerontologia społeczna i oświatowa: zarys problematyki, Kraków 2004 • Uzar K., Wychowanie w perspektywie starości. Personalistyczne podstawy geragogiki, Lublin 2011 • Błachino A., Kuryś – Szyncel K., Marynowicz E., Psychologia starzenia się i strategię dobrego życia, Warszawa 2017 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Tomczyk Ł., Edukacja osób starszych. Seniorzy w przestrzeni nowych mediów, Warszawa 2015 • Halicka M., Satysfakcja życiowa ludzi starszych. Studium teoretyczno – empiryczne, Białystok 2004 • Zych A., Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej, Warszawa 1995 					

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: Warsztaty terapii zajęciowej		Zo		1		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	Tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	IV	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	12	15	18	1	
• Zajęcia wprowadzające	1	1				
• Ćwiczenia	13	10				
• Zajęcia podsumowujące	1	1				
• Przygotowanie do zajęć i studiowanie literatury			5 10	8 10		
• Opracowanie materiałów na zajęcia						
Łącznie:	15	12	15	18	30	
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne: : ćwiczenia manualne, dyskusja ,prezentacja, analiza materiałów przygotowanych przez studentów						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
ćwiczenia praktyczne i przedmiotowe, metody aktywizujące, pokaz, ćwiczenia symulacyjne, dyskusja						
• samodzielna praca studenta:						
Przygotowanie prezentacji własnych prac i projektów Przygotowanie do kolokwium						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
• Dynamika procesu grupowego			• Wiedza i umiejętność samodzielnego prowadzenia zajęć grupowych oraz przekazanie im podstawowej wiedzy dotyczącej dynamiki procesu grupowego.			
Cele przedmiotu:						
• Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami plastycznymi poprzez wykonywanie ćwiczeń manualnych na zajęciach.						
• Nabycie wybranych umiejętności plastycznych pozwalających na ich korelację w zróżnicowanych działaniach terapii zajęciowej						
• Umiejętność określania podstawowych zadań plastycznych						

<ul style="list-style-type: none"> Nabycie wybranych umiejętności przygotowywania rozwiązań metodycznych zajęć terapii zajęciowej bez sięgania do gotowych recept 			
Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Wstęp. Zapoznanie studentów z treściami nauczania. Omówienie literatury i kryteriów oceny. Ustalenie możliwości materiałowych Plastycznej Pracowni Warsztatowej oraz sposobów działania w Pracowni Artystycznej. Podstawowa znajomość obszarów sztuki pozwala na stosowanie zasady korelacji elementarnej wiedzy z zakresu teorii sztuki z działaniami terapii zajęciowej dla zróżnicowanego odbiorcy.	1	1
2.	Wybrane obszary sztuk wizualnych. Kompozycja plastyczna. Rodzaje kompozycji , środki wyrazu , techniki, pracownie. Narzędzia/ uwzględnienie indywidualnych potrzeb seniorów/. Kompozycja rysunkowa. Kompozycja kolorystyczna. Kompozycja trójwymiarowa.	4	4
3.	Rękodzieło artystyczne. Ornament Folklor. Inspiracje.	4	4
4.	Kanon jako wzór	2	1
5.	Ergoterapia.	2	1
6.	Prezentacja przez studentów własnych prac i projektów / wystawa robocza prac w Pracowni/. Teczka prac z opisem.	2	1
Razem zajęć praktycznych:		15	12
<p>Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne</p>			
Efekty kształcenia dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	zna elementarne pojęcia z zakresu teorii sztuki, dotyczące poszczególnych obszarów sztuki. ma elementarną wiedzę na temat plastycznych środków wyrazu ma podstawową wiedzę w zakresie procesu twórczego/ myślenie kreatywne, poszukiwanie i tworzenie	
	W_02	ma elementarną wiedzę o projektach plastycznych	
umiejętności	U_01	posiada umiejętność posługiwania się językiem sztuk plastycznych, potrafi dokonać wyboru technik i materiałów posiada umiejętność twórczego działania/praktyczne sposoby realizacji zaprojektowanej terapii zajęciowej posiada umiejętność prezentowania własnych projektów plastycznych	
	U_02	potrafi ocenić przydatność rozwiązań działań z obszaru sztuki oraz zainicjować strategię działania w terapii zajęciowej bez sięgania do gotowych recept tym samym inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie	
kompetencje społeczne	K_01	jest świadomy możliwości wykorzystania sztuki w rozwiązywaniu aktualnych problemów poznawczych i praktycznych	
Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
--	--

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów kształcenia:	01	aktywność na zajęciach, ćwiczenia praktyczne, prezentacja wykonanych ćwiczeń	W-01 U-01 K-01	40 %	1
	02	projekty indywidualne	W-02,U-02; K_01	60 %	
SUMA:				100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p><i>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W-01	K1-W16
W-02	K1-W13
U-01	K1-U08
U-02	K1-U11
K-01	K1-K08

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Fragmentaryczna, w zakresie zadanych tematów, znajomość zaproponowanej literatury z zakresu historii sztuki.
Janus E., Terapia zajęciowa, Warszawa 2017.
Kozaczuk L., Terapia zajęciowa w domach pomocy społecznej, Warszawa 1995.

B. Literatura uzupełniająca:

- Szulc W., Arteterapia. Narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki, Warszawa 2011
- Stańko-Kaczmarek M., Arteterapia i warsztaty edukacji twórczej, Warszawa 2013
- Gładyszewska-Cylulko J., Arteterapia w pracy pedagoga, Kraków 2011
- Janus E., Terapeuci zajęciowi w Polsce. Role zawodowe, kształcenie i perspektywy rozwoju zawodu, Warszawa

2018

- Rottermund J., Nowotny J., Terapia zajęciowa w rehabilitacji medycznej. Podręcznik dla studentów i terapeutów, Katowice 2014
- O'Brien Jane C., Hussey Susan M., Introduction to Occupational Therapy, 4thed., Elsevier 2007
- Janus E., Psychologia w pracy terapeuty zajęciowego, Warszawa 2016

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: organizacja pracy placówek opiekuńczo – wychowawczych		Zo		3		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	IV	
Dyscyplina: pedagogiki						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
zajęcia wprowadzające: cele i treści, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
wykłady	14	9				
studiowanie literatury			10	15		
przygotowanie do kolokwium			5	5		
Kolokwium pisemne	0,5	0,5				
Zajęcia praktyczne [razem]	15	12	45	48	60	2
Zajęcia wprowadzające: cele i treści, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
ćwiczenia audytoryjne	14,5	11,5				
studiowanie literatury, sporządzanie notatek			10	10		
analiza aktów prawnych			6	6		
Przygotowanie sprawozdania -statystyka wybranych placówek i ich wychowanków (z uwzględnieniem zmiennych demograficznych) w wybranym okresie (w tym odniesienie do reformy 2011r.) wraz z zadaniami tych placówek i ich specyfiką oraz analizą wybranego regulaminu organizacyjnego dla omawianego typu placówki.			6	6		
Przygotowanie do zajęć			15	18		
Przygotowanie indywidualnego planu			8	8		

pracy z dzieckiem na podstawie diagnozy (uproszczonego)						
Łącznie:	30	22	60	68	90	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 			<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: 			
Wykład z dyskusją			Ćwiczeniowa, plakatowa, grupowa			
<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 			<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 			
powtarzanie treści wykładów, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do kolokwium, kolokwium (termin poza zajęciami).			powtarzanie i porządkowanie treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, samodzielne zdobywanie i uzupełnianie wiedzy, analiza aktów prawnych, analiza danych statystycznych, przygotowanie referatu z analizy, przygotowanie do zajęć, w tym analiza regulaminu organizacyjnego wybranej placówki.			
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> • Formalno-prawne uwarunkowania opieki, wychowania i pomocy społecznej 			<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość regulacji prawnych zakresu opieki, wychowania 			
Cele zajęć:						
Zapoznanie studentów z zasadami organizacji pracy w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, calach systemu pieczy zastępczej zadaniami placówek opiekuńczo-wychowawczych.						
Zapoznanie studentów z zasadami i możliwościami procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w warunkach instytucji opieki całkowitej.						
Dostarczenie wiedzy o źródłach i treści planu pomocy dziecku, dokumentach obowiązujących w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i ich regulaminach.						
Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji statystycznych i ich analizy.						
Kształtowanie przekonania o znaczeniu codziennych czynności życia w placówce i konieczności ich planowania w sposób refleksyjny.						
Treści programowe:						
zajęcia teoretyczne:						
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin				
		SS	SNS			
1	Zajęcia wprowadzające: cele i treści zajęć, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5			
2	Instytucjonalna opieka nad dzieckiem w 40-leciu powojennym w Polsce.	2	1			
3	Reforma systemu opieki nad dzieckiem – założenia; koncepcja zmian. Cele systemu pieczy zastępczej, jego struktura. Zróżnicowanie pionowe opieki całodobowej nad dzieckiem, zakresy (w tym: nadzór, sprawozdawczość i kontrola)	3	2			
4	Specyfika praw dziecka socjalizowanego poza rodziną własną, uprawnienia i zobowiązania rodziców dziecka. Źródła praw. Współpraca z rodziną dziecka w warunkach instytucji, aktywność na rzecz wspierania więzi (sposoby, znaczenie, podstawa prawna) jako obowiązek opiekunów- wychowawców. Zasady wspierania rodziny, podstawy aksjologiczne. Sposób rozmowy z dzieckiem o rodzinie, określonym celu sprawowania opieki.	3	2			
5	Źródła i treść planu pomocy dziecku; częstotliwość aktualizacji. Treść diagnozy. Karta pobytu – zakres danych. Potrzeby dzieci a praca wychowawcza (postawy opiekuńcze, style wychowania, atmosfera życia w placówce i jej składowe, sposoby oddziaływania wolne od przemocy, praca w oparciu o mocne strony dziecka)	3	2			
6	Usamodzielnianie – zasady, podstawy prawne, formy pomocy.	3	2			

	Przygotowanie do życia jako zadanie wychowawcze – ograniczenia i możliwości. Różnice w możliwościach związanych z usamodzielnieniem pomiędzy opieką instytucjonalną i rodzinną (w tym: role rodzinne).		
8	Podsumowanie zajęć, kolokwium	0,5	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5
2	Opieka wychowawcza w systemach opiekuńczych prekursorów opieki zakładowej w Polsce (Babicki, Makarenko), metody pracy a potrzeby dzieci. Stałość opieki i jej znaczenie. Kompetencje zawodowe i osobowościowe oraz zadania opiekuna –wychowawcy.	2	1.5
3	Rodzaje ośrodków i typy placówek opiekuńczo –wychowawczych – sposób kierowania, tryb przyjmowania, ich zadania. Dokumenty przy przyjmowaniu dziecka. Organizacja przy przenoszeniu dziecka i w sytuacji powrotu do rodziny (jako realizacja celu systemu pieczy zastępczej, dylematy etyczne). Zadania dyrektora placówki.	2	1.5
4	Organizacja opieki dziennej i nocnej. Organizacja pracy wychowawczej, odpowiedzialność za indywidualny proces wychowawczy. Znaczenie diagnozy w procesie planowania pracy z dzieckiem (w tym: indywidualne plany pracy z wychowankami). Nowe metody pracy z dzieckiem. Nowe metody dokumentacji wykorzystywane w pracy z dzieckiem.	4	3
5	Organizacja przestrzeni i wyposażenia placówki (standardy). Elementy codziennej organizacji życia w kontekście ich walorów wychowawczych i opiekuńczych. System konsekwencji w placówce. Organizacja codziennych czynności w placówce i ich znaczenie opiekuńcze i wychowawcze (porównanie z wychowaniem opiekuńczym J. Korczaka, Jeżewskiego) – praca grupowa. Atmosfera życia w placówce.	4	3
6	Dzieci w placówkach w Polsce – dane statystyczne, tendencje. Ruch w instytucjonalnej pieczy zastępczej w kontekście głównych celów systemu opieki zastępczej, przypisanych zadań, regulacji prawnych i regulaminów organizacyjnych wybranej placówki.	2	2
7	Formy współpracy z rodziną, ich ograniczenia i znaczenie, dylematy etyczne, regulacje prawne. Opiekun prawny i jego zadania	0,5	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	12
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	22
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu placówek opiekuńczo – wychowawczych.	
	W_02	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o środowiskach pieczy zastępczej, ich specyfice i zadaniach.	
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę o uczestnikach działalności placówek opiekuńczo – wychowawczych.	
umiejętności	U_01	posiada pogłębione umiejętności wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych z wykorzystaniem różnych źródeł oraz interpretowania ich.	
	U_02	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów opiekuńczo – wychowawczych związanych z organizacją życia i zadań placówek opiekuńczo - wychowawczych.	

kompetencje społeczne	K_01	-			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:					
warunki i kryteria zaliczenia:		<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 			
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Kolokwium pisemne	W_01; W_02; W_02	100%	1
				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny i weryfikacji efektów uczenia się:	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1.	Sprawozdanie z analiz: placówki opiekuńczo – wychowawcze (rozmiary, zadania) i ich wychowankowie	W_01; W_02; W_02; U_01	50%	3
	2.	Analiza codziennych czynności w placówce, ich znaczenie	U_02	20%	
	3.	Ocena przygotowania uproszczonego, indywidualnego planu pracy z dzieckiem na podstawie diagnozy	U_02	30%	
	SUMA:			100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0)</p>				

4, 25 – 4,74 – *dobry plus (4,5)*
4,75 – 5,0 – *bardzo dobry (5,0)*

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W10
W_02	K2_W13
W_03	K2_W15
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9.06.2011 (Dz. U. 2016 poz. 575).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Kelm A., Domy dziecka w powojennym 45-leciu, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, 1, 1998.
lub
Domańska J., Przemiany organizacyjne domów dziecka w latach 1945-1989, Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej, 3, 2009.
lub
Pyzik G., , Regulacja instytucji opieki zastępczej w Polsce: od systemu opieki nad dzieckiem do systemu opieki nad rodziną i dzieckiem, „Resovia Sacra”, 17, 2010.
- Roczniki GUS (Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną – od 2012r., Warszawa), Sprawozdania MPiPS.
- Andrzejewski M., Domy na piasku, Poznań 2007
lub
Polkowski T., Borowiec S., Praca z rodziną dziecka umieszczonego w instytucji opiekuńczej, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, 2007, nr 7, s. 14-26.
- Łobocki M. (red.), Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą, Lublin 2001, ss.: 15-42, 51-66, 89-104, 113-139.
lub
Albański L., Gola S., Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej, Jelenia Góra 2013, ss. 198-217

B. Literatura uzupełniająca:

- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 19 października 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz.U. Nr 214, poz. 1812; ost.zm. Dz.U. z 2007 r. Nr 201, poz. 1459).
- Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza w zarysie, Olsztyn 2006 (rozdział: prekursorzy opieki w Polsce, ich systemy opiekuńczo - wychowawcze)
lub
Albański L., Gola S., Wybrane zagadnienia z pedagogiki opiekuńczej, Jelenia Góra 2013, ss. 158-183.
- M. Andrzejewski, Domy na piasku, Poznań 2007.
- Jundził I., Pawłowska R., (red.), Pedagogika opiekuńcza. Przeszłość- terażniejszość, przyszłość, Warszawa 2003, część 4 i częściowo 5 (s. 257 -358).
- Pedagogika opiekuńcza Józefa Czelawa Babickiego, pisma wybrane, oprac. Aleksander Kamiński, Franciszek Kulpiński, Zofia Skalska, Warszawa 1980.
- Izabela Owczarek, Praca z rodzicami wychowanków domów dziecka, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, 2006, nr 9, s.25-32.
- Gomułka E., Trudności we wspieraniu rozwoju dziecka w placówce opiekuńczej, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, 2012, nr 9, s. 23-26.
- Liszcz K., Dziecko z FAS w szkole i w domu , Kraków, 2011.
- Danuta Hryniewicz, Specyfika pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom z FAS, Warszawa 2007
- Kołodziejczak, L., Reaktywne zaburzenia więzi (RAD) u dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, „Wychowanie w Rodzinie”, 2016, 1 (13).

- Piekacz, A., 2017, Specyfika rozwoju dzieci z FASD w instytucjonalnej pieczy zastępczej, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, seria: Organizacja i Zarządzanie, z. 112, Gliwice.
- Golczyńska-Grondas A., Usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych — podstawowe problemy, implikacje dla praktyki, „Problemy Polityki Społecznej”, 3, 2015, ss. 77-95.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: Interwencja kryzysowa w środowiskach wychowawczych		Zo		3		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	IV	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• Zajęcia wprowadzające.	0,5	0,5				
• Zajęcia podsumowujące – kolokwium	0,5	0,5				
• Wykłady	14	9				
• Przygotowane do wykładów – analiza literatury			10	15		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	12	45	48	60	2
• Zajęcia wprowadzające.	0,5	0,5				
• Zajęcia podsumowujące	0,5	0,5				
• Ćwiczenia audytorijne	10	7				
• Prezentacja projektu działań interwencyjnych (Zadanie 1 - Z ₁)	4	4				
• Studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć			30	33		
• Przygotowanie projektu działań interwencyjnych			15	15		
Łącznie:	30	22	60	68	90	3
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia teoretyczne:			Zajęcia praktyczne:			
• zajęcia z udziałem nauczycieli:			• zajęcia z udziałem nauczycieli:			
<ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją multimedialną, • wykład konwersatoryjny, 			<ul style="list-style-type: none"> • analiza tekstów źródłowych z dyskusją, • praca w grupach, • indywidualne projekty studenckie, • dyskusja 			

<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielna praca studenta: 	
studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, aktywność na zajęciach		ćwiczenia symulacyjne, przygotowanie do napisania i prezentacji i projektu działań interwencyjnych i realizacja warsztatu grupowego, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do dyskusji, aktywność na zajęciach	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka zachowań ryzykownych • Diagnozowanie i organizowanie środowisk wychowawczych • Warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych 		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie i określenie obszarów w środowisku zagrożonym różnymi dysfunkcjami i patologiami • umiejętność projektowania na podstawie dokonanego rozpoznania oddziaływań terapeutycznych, profilaktycznych, pomocowych i ratowniczych ukierunkowanych na jednostkę i środowisko jej życia 	
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> • Celem jest zapoznanie studenta z pojęciem interwencji kryzysowej, przyczynami kryzysów, w szczególności – tych, występujących w szkołach i środowisku rodzinnych oraz sposobami reagowania na nie. 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	0,5	0,5
2	Pojęcie i rodzaje interwencji kryzysowej. Definicje i obszary kryzysów.	2	2
3	Podstawowe umiejętności prowadzenia interwencji kryzysowej	4	3
4	Kryzys w siedzibie służb społecznych: instytucja, szkoła, wypalenie.	4	2
5	Modele antycypacyjne i prewencyjne interwencji kryzysowej	4	2
6	Kolokwium	0,5	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające	0,5	0,5
2	Kryzys, stres, przemoc, trauma w życiu dziecka. Skutki zdarzeń kryzysowych.	3	3
3	Dom jako przestrzeń oddziaływań interwencyjnych	3	2
4	Szkoła jako miejsce oddziaływań interwencyjnych	3	2
5	Dziecięcy żal po stracie.	2	2
6	Prezentacja projektu działań interwencyjnych (Zadanie 1 - Z ₁)	3	2
7	Zajęcia podsumowujące	0,5	0,5
Razem zajęć praktycznych:		15	12
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:		30	22
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej. Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych, zależnościach i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów interwencji kryzysowej, ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	
	W_02	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat podstaw i przebiegu interwencji kryzysowej w środowiskach wychowawczych ; rozumie istotę funkcjonalności i	

		dysfunkcyjności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii
	W_03	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym dotyczących etyki zawodowej w działaniach związanych z interwencją kryzysową
umiejętności	U_01	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
	U_02	potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych
kompetencje społeczne	K_01	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz interesu publicznego
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych

Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:

forma zaliczenia:	
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	K1	Kolokwium pisemne z pytaniami otwartymi i dłuższą wypowiedzią pisemną	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02	100%	1
SUMA:				100%	

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	Z1	Prezentacja projektu działań interwencyjnych	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02; K_01, K_02	70%	2
	A	Aktywne uczestnictwo w zajęciach	W_01, W_02, W_03, U_01, U_02; K_01, K_02	30%	
SUMA:				100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$\frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$
	OCENA za wykład i ćwiczenia=
	<i>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i>
	3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)
	3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)
	3,75 – 4,24 – dobry (4,0)
	4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)
	4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07, K2_W08
W_02	K2_W11
W_03	K2_W16
U_01	K2_U07
U_02	K2_U09
K_01	K2_K02
K_02	K2_K06

Wykaz literatury:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Jagieła J., Ktryzys w szkole, Rubikon, Kraków, 2009
- Richard K. James, Burl E. Gilliland "Strategie interwencji kryzysowej", wyd. Parpamedia, Warszawa 2008
- J. L. Greenstone, S. C. Leviton, Interwencja kryzysowa, GWP Gdańsk 2004
- Greenstone Jamek L., Leviton Charon C., Interwencja kryzysowa, GWP, Gdańsk 2004.

B. Literatura uzupełniająca:

- Kubacka - Jasiocka D., Lipowska - Teutsch A. (red.), Oblicza kryzysu psychologicznego i pracy interwencyjnej, Wyd. ALL, Kraków 1997.
- Jamek Beverly, Leczenie dzieci po urazach psychicznych, PARPA, Warszawa.
- Heszen - Niejodek I. (red.), Doświadczenie kryzysu - szansa rozwoju czy ryzyko zaburzeń?, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1995
- Badura - Madej W. (red.), Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej, Wyd. INTERART, Warszawa 1996.
- Badura - Madej W. (red.), Zeszyty Interwencji Kryzysowej. Nr 6-7/1998, Wyd. Stowarzyszenie Interwencji i Pomocy Psychologicznej VIVOS VOCO, Kraków 1998
- Krüger A., Pierwsza pomoc dla pokrzywdzonych dzieci, Wyd. WAM, Kraków 2009
- Oraz literatura z zakresu realizowanych zagadnień
- Sęk H. (red.), Społeczna psychologia kliniczna, PWN, Warszawa 1993.
- Strelau J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, GWP, Gdańsk 2000.
- Seligman Martin E.P., Walker Elaine F., Rosenhan David L., Psychopatologia, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2003.
- Bryant Richard A., Harvey Allison G., Zespół stresu ostrego, PWN, Warszawa 2003.
- Dudek B., Zaburzenia po stresie traumatycznym, GWP, Gdańsk 2003.
- Sęk H., Cieślak Roman (red.), Wsparcie społeczne, stres i zdrowie, PWN, Warszawa 2004.

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom		Zo,		3		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	4	
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia teoretyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
• wykład	14	9				
• kolokwium- test wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu	0,5	0,5				
• analiza literatury			10	15		
• przygotowanie do kolokwium			5	5		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	12	45	48	60	2
• Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5				
• Ćwiczenia audytoryjne	14	11				
• Zaliczenie przedmiotu - kolokwium	0,5	0,5				
• Studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć			30	33		
• Przygotowanie oraz redagowanie eseju zaliczeniowego. Pomoc opieki nad osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinom w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej i pomocy społecznej (z perspektywy pedagoga)			10	10		
• Przygotowanie do kolokwium			5	5		
Łącznie:	30	22	60	68	90	3

N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.			
Metody dydaktyczne:			
Zajęcia teoretyczne:		Zajęcia praktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 		<ul style="list-style-type: none"> zajęcia z udziałem nauczycieli: 	
Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, test wiedzy z pytaniami otwartymi i/ lub zamkniętymi		Analiza testów źródłowych z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, objaśnienia wykonania zadań, indywidualne projekty studenckie, konsultacje indywidualne i zespołowe	
<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 		<ul style="list-style-type: none"> samodzielna praca studenta: 	
Percepcja treści wykładów, sporządzanie i gromadzenie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu w formie testu		Percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów na zajęcia, przygotowanie do zajęć i dyskusji, redagowanie eseju zaliczeniowego, krytyczna autorefleksja	
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:			
Przedmioty wprowadzające:		Wymagania wstępne:	
<ul style="list-style-type: none"> Metodyka pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych 		<ul style="list-style-type: none"> Umiejętność pracy w różnych zakresach działań kompensacyjnych i korekcyjnych 	
Cele zajęć:			
<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie się z zagadnieniami dotyczącymi sytuacji rodzin posiadających dziecko z niepełnosprawnością Pogłębienie znajomości podstawowej terminologii pedagogicznej z zakresu pedagogiki specjalnej Zapoznanie z podstawami prawnymi funkcjonowania placówek realizujących działalność opiekuńczą i edukacyjną z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych Zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności niezbędnych we wspomaganie tych rodzin oraz wspomaganie rozwoju ich dziecka z dysfunkcjami Przygotowanie do zatrudnienia w charakterze asystenta osoby niepełnosprawnej. Zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności niezbędnych w diagnozowaniu rodzin posiadających dziecko niepełnosprawne oraz prowadzeniu skutecznych profilaktycznych i szeroko pojętej pedagogizacji wszystkich członków rodzin 			
Treści programowe:			
zajęcia teoretyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1	Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5
2.	Problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne	2	1,5
2	Niepełnosprawność a pomoc społeczna	2	1,5
3	Uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka z niepełnosprawnością.	4	2
4	Założenia i metody wspierania rodziny dziecka z niepełnosprawnością w całym cyklu jego życia	4	2
5.	Wpływ zaburzeń rozwoju dziecka na funkcjonowanie rodziny	2	2
6.	Zajęcia podsumowujące - kolokwium	0,5	0,5
Razem zajęć teoretycznych:		15	10
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i treści przedmiotu, warunki i forma sprawdzania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia	0,5	0,5
2.	Możliwości usprawniania funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością w rodzinie	2	2
3.	Relacje między rodziną dziecka z niepełnosprawnością a specjalistami	2	2

4.	Możliwości pełnienia ról społecznych przez osoby z niepełnosprawnością i niedostosowane społecznie	2	1		
5.	Sieć wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	2	2		
6.	Modelowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami	2	2		
7.	Mechanizmy wykluczenia i samowykluczenia osób z niepełnosprawnością	2	1		
8.	Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością	2	1		
9.	Zajęcia podsumowujące - kolokwium	0,5	0,5		
Razem zajęć praktycznych:		15	12		
Łącznie zajęcia teoretyczne i praktyczne:					
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.					
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne					
Efekty uczenia się dla przedmiotu:					
kategoria	numer	treść			
wiedza	W_01	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym			
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach (opieki nad osobami z niepełnosprawnością)			
umiejętności	U_01	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych			
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań			
kompetencje społeczne	K_01	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na rzecz interesu publicznego			
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:					
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną				
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 				
sposób zaliczenia zajęć teoretycznych (wykłady):					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	Sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
	1	Kolokwium – test	W_01; W_02	100%	1

i weryfikacji efektów uczenia		wiedzy z pytaniami otwartymi i/lub zamkniętymi oraz zaliczenie przedmiotu			
				100%	
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):					
sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	1	Aktywne uczestnictwo w zajęciach związane z opracowywaniem i analizowaniem przypadków pracy pedagoga w obszarze pracy, opieki nad osobą starszą oraz jego rodziną i środowiskiem społecznym	W_01;W_02; U_01;U_02;K_01	25%	2
	2	Esej zaliczeniowy Możliwości, wyzwania i potrzeby opieki nad osobami starszymi w przestrzeni pracy opiekuńczo-wychowawczej i pomocy społecznej (z perspektywy pedagoga)	W_01; W_02; U_01; U_02	25%	
	3.	Kolokwium pisemne z pytaniami problemowymi	W_01; W_02; U_01; U_02	50	
		SUMA:		100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za wykład i ćwiczenia} = \frac{O(w) \times ECTS(w) + O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p><i>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4, 25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W06				
W_02	K2_W10				
U_01	K2_U02				
U_02	K2_U07				
K_01	K2_K02				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> D. Podgórska - Jachnik, Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością i ich rodzinami, Warszawa 2014 					

- Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pod red. M. Klaczak i P. Majewicza, Kraków 2006;
- Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w realizacji zadań rozwojowych, (red.), B. Witkowska, K. Bidziński, P. Kurtek, Kielce 2010

B. Literatura uzupełniająca:

- Wł. Dykcik, Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka, Poznań 2010;
- Krause A., Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej, Kraków 2011
- S. Nitecki Świadczenia rodzinne - procedura i tryb przyznawania, Wrocław 2009.
- S. Sadowska, Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń 2005

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: Mediacje i negocjacje w pracy pedagogicznej		Zo		1		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z pomocą społeczną	IV	
Dyscyplina: pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:		osoby prowadzące zajęcia:				
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]	15	10	15	20	30	1
• Przygotowane do ćwiczeń i analiza literatury			5	10		
• Przygotowanie projektu			5	5		
• Przygotowanie do treningu			5	5		
Łącznie:	15	10	15	20	30	1
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
analiza tekstów, dyskusja, praca w grupach, studium przypadku, prezentacja multimedialna, trening monitorowany						
• samodzielna praca studenta:						
percepcja treści zajęć; sporządzanie notatek, studiowanie literatury, przygotowanie materiałów, przygotowanie do dyskusji, treningu						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Zajęcia wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
<ul style="list-style-type: none"> warsztat umiejętności wychowawczych warsztat umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych Psychologia emocji i motywacji 			<ul style="list-style-type: none"> umiejętności wychowawcze niezbędne do pracy z klasą szkolną/grupą przedszkolną umiejętności w zakresie kompetencji osobistych i społecznych wiedza na temat zasad efektywnej komunikacji wiedza dotycząca prawidłowości zawiązyanych z procesami emocjonalnymi i motywacyjnymi. 			
Cele zajęć:						
<ul style="list-style-type: none"> zdobycie przez studentów elementarnej wiedzy o metodyce, technikach, normach, procedurach stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych (wiedza) zdobycie przez studentów umiejętności wykorzystania poznanych metod, technik i narzędzi stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych do rozwiązywania sytuacji konfliktowych (umiejętności) 						

Treści programowe:			
zajęcia praktyczne:			
numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zajęcia wprowadzające: cele i efekty kształcenia; treści kształcenia; organizacja zajęć; zasady zaliczenia.	1	1
2.	Mediacje jako forma rozwiązywania konfliktów.	1	1
3.	Rola i pozycja mediatora. Standardy szkolenia mediatorów. Kodeks etyczny mediatora.	1	1
4.	Przebieg procesu mediacyjnego, standardy prowadzenia mediacji i postępowania mediatora.	2	1
5.	Standardy mediacji rówieśniczej i szkolnej w szkołach i innych placówkach oświatowych.	2	1
6.	Strategie i taktyki stosowane w mediacjach i negocjacjach.	2	1
7.	Trening umiejętności.	6	4
Razem zajęć praktycznych:		15	10
Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.			
Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne			
Efekty uczenia się dla przedmiotu:			
kategoria	numer	treść	
wiedza	W_01	Student posiada wiedzę o metodyce, strategiach, normach, procedurach stosowanych w mediacjach rodzinnych i szkolnych.	
umiejętności	U_01	Student potrafi wykorzystać poznane strategie i narzędzia stosowane w mediacjach rodzinnych i szkolnych do rozwiązywania sytuacji konfliktowych.	
kompetencje społeczne	K_01	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych	
	K_02	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, dlatego uzupełnia i doskonali wiedzę i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	
Zaliczenie zajęć/weryfikacja efektów uczenia się:			
forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. 		
sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):			

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów uczenia się:	01	Przygotowanie projektu	W_01, U_01	50	1
	02	Udział w treningu	W_01, U_01 K_01, K_02	50	
SUMA:				100%	
sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma } ECTS}$ <p>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4, 25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>				
Matryca efektów uczenia się dla zajęć:					
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku				
W_01	K2_W07, K2_W08				
U_01	K2_U08, K2_U10				
K_01	K2_K05				
K_02	K2_K06				
Wykaz literatury:					
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):					
<ul style="list-style-type: none"> • Bargiel – Matusiewicz K., Mediacje i negocjacje, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2010. • Górski A., Huryn W., Mediacja w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007. • Moore Ch. W., Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2016. • Tabernacka M., Negocjacje i mediacje w sferze publicznej, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018. 					
B. Literatura uzupełniająca:					
<ul style="list-style-type: none"> • Białecki M., Mediacja w postępowaniu cywilnym, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012. • Czakon D., Margasiński A. (red.), Konflikty i mediacje we współczesnej rzeczywistości społecznej, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza, Częstochowa 2007. • Gmurzyńska E., Morek R. (red.), Mediacje. Teoria i praktyka, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009. • Gruca-Miąsik U., Negocjacje i mediacje w kręgu pomocy, wychowania i prawa, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2011. • Kalisz A., Zienkiewicz A., Mediacja sądowa i pozasądowa. Zarys wykładu, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014. 					

Nazwa zajęć:		Forma zaliczenia:		Liczba punktów ECTS		
Nazwa: Praktyka zawodowa w zakresie opiekuńczo-wychowawczym z pomocą społeczną		Zo,		1		
Kierunek studiów	Pedagogika					
Charakterystyka zajęć:						
Profil studiów	Poziom studiów	Zajęcia obowiązkowe dla studentów		Zajęcia do wyboru	Semestr/y	
ogólnoakademicki	SDS	tak		W zakresie Pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej z pomocą społeczną	4	
Dyscyplina: Pedagogika						
nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:			osoby prowadzące zajęcia:			
Instytut Pedagogiki						
Podział czasu kształcenia z uwzględnieniem nakładu pracy studenta:						
formy zajęć/ samodzielnej pracy studenta	liczba godzin				liczba punktów ECTS	
	N (nauczyciel)		S (student)			razem
	SS	SNS	SS	SNS		
Zajęcia praktyczne [razem]			30	30	30	
• Zajęcia wprowadzające, zapoznanie z regulaminem praktyk, przedstawienie wymaganej dokumentacji i zasad zaliczenia praktyki						
• Zajęcia praktyczne realizowane w miejscu odbywania praktyk			30	30		
N – zajęcia z nauczycielem; S – samodzielna praca studenta; SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne.						
Metody dydaktyczne:						
Zajęcia praktyczne:						
• zajęcia z udziałem nauczycieli:						
-						
• samodzielna praca studenta:						
Zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w danej placówce, przepisami prawnymi, zapoznanie z dokumentacją placówki, przygotowanie i prowadzenie dziennika praktyk, scenariuszy zajęć, obserwacja i uczestnictwo w zadaniach wykonywanych przez pracowników w danej placówce.						
Wymagania formalne związane z dopuszczeniem studentów do zajęć:						
Przedmioty wprowadzające:			Wymagania wstępne:			
•			•			
Cele przedmiotu:						
Celem praktyki jest możliwość konfrontacji wiedzy zdobytej w czasie studiów z praktyką z obszaru działań pedagogicznych. Odbycie praktyk pozwala na wyposażenie studenta w taki zasób doświadczeń praktycznych i pogłębienia wiedzy, które niezbędne są do sprawnego wykonywania zawodu. Cele praktyki to: poznanie organizacji pracy placówki; zapoznanie się ze specyfiką działalności placówki; nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; nabycie umiejętności analizy pracy nauczyciela, wychowawcy, uczniów, wychowanków, podopiecznych podczas wspólnego omawiania						

praktyk przez opiekunów praktyk i praktykantów; nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, wychowanków i podopiecznych w placówce; kształtowanie umiejętności ewaluacji; praktyka ma charakter zadaniowy, co oznacza podejmowanie samodzielnych zadań przez studenta w zakresie projektowania oraz prowadzenia zajęć pod kierunkiem opiekuna praktyk.
Przygotowanie studenta do wykonywania pracy zawodowej.

Treści programowe:

zajęcia praktyczne:

numer tematu	treści kształcenia	ilość godzin	
		SS	SNS
1.	Zapoznanie się z całokształtem funkcjonowania placówki, szczególnie z jej strukturą organizacyjną, ogólnymi planami pracy pedagogicznej oraz sposobami ich realizacji.	25	25
4.	Przygotowanie kompletu dokumentacji do zaliczenia praktyki	5	5
Razem zajęć praktycznych:		30	30

Uwaga: podział dotyczy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli lub zajęć na platformie e-learningowej.

Użyte skróty: SS – studia stacjonarne; SNS – studia niestacjonarne

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

kategoria	numer	treść
wiedza	W_01	ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych
	W_02	ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach
umiejętności	U_01	posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości, sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi
	U_02	ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji i problemów społecznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
kompetencje społeczne	K_01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
	K_02	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych

Zaliczenie przedmiotu/weryfikacja efektów kształcenia:

forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną
warunki i kryteria zaliczenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności. • Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy

	<p>punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.</p> <ul style="list-style-type: none"> Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
--	--

sposób zaliczenia zajęć praktycznych (ćwiczenia):

sposób wyliczenia oceny	Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %	Punkty ECTS
i weryfikacji efektów kształcenia:	1	Wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z regulaminu praktyk oraz udokumentowanie przebiegu praktyki.	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02,	50	5
	2	Ocena przydatności do zawodu z wynikiem pozytywnym	W_01,W_02, U_01,U_02, K_01, K_02	50	
SUMA:				100%	

sposób wyliczenia oceny końcowej za wykład i ćwiczenia wg wzoru:	$OCENA \text{ za } \acute{c}wiczenia = \frac{O(\acute{c}w) \times ECTS(\acute{c}w)}{\text{Suma ECTS}}$ <p><i>Przyjmuje się, że oceny wyliczane na podstawie średniej ważonej ustala się wg zasady:</i></p> <p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5) 3,75 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>
---	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć:

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	K2_W07
W_02	K2_W10
U_01	K2_U01
U_02	K2_U02
K_01	K2_K01
K_02	K2_K06

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Literatura specjalistyczna

B. Literatura uzupełniająca:

- Akty prawne
- Regulamin praktyk